

Džūkstes Pasaku muzeja ēkas vēsture un apkārtnē

Lāncenieku skola, 1920. gadi

Ēkas vēsture

Džūkstes Pasaku muzejs atrodas bijušās Lāncenieku skolas ēkā, kurā no 1882. gada janvāra līdz 1903. gada martam dzīvoja un strādāja skolotājs, rakstnieks, pasaku un teiku krājējs un pētnieks Anss Lerhis-Puškaitis (1859-1903).

Muzeju 2001. gada 19. decembrī dibinājusi Džūkstes pagasta pašvaldība pēc skolotājas, vēsturnieces un stāstnieces Judītes Timmas (1939-2012) iniciatīvas. Viņas vadībā muzejs izveidojies par nozīmīgu stāstnieku kustības centru.

2010. gadā muzejs iekļauts Tukuma muzeja sastāvā, 2011. gadā uzsākta muzeja ēkas restaurācija un tās laikā atrasts 1889. gadā darināts grīdas dēlis ar A. Lerha-Puškaiša parakstu.

Apkārtne

Džūkstei ir nozīmīga vieta Latvijas kultūrvēsturē, no kurienes nākuši un kultūras un izglītības laukā savu ieguldījumu devuši daudzi sabiedrībā zināmi cilvēki.

To vidū ir: pedagogs Teodors Veidemanis (1842-1912), pedagogs, literāts Roberts Bērziņš (1868-1935), pedagogs, dzejnieks, literatūrkritiķis, literatūrvēsturnieks Teodors Zeiferts (1865-1929), teologs, pedagogs, folklorists, literatūrvēsturnieks, dzejnieks Ludvigs Ernests Bērziņš (1870-1965), pedagogs, tulkotājs, kultūras vēsturnieks Jānis Straubergs (1886-1952), filologs, folklorists, literāts Kārlis

Straubergs (1890-1962), rakstnieks, dzejnieks, gleznotājs, vijoļu meistars Kārlis leviņš (1888-1977, īstajā vārdā Kārlis Viktors Paķulis), dzejnieks, rakstnieks Vilis Veldre (1908-1940?) īstajā vārdā Fricis Jānis Gulbis), dzejniece Rita Gāle (30.09.1925., dzīvo ASV). Šeit savu bagāto darba mūžu pavadījis skolotājs, folklorists, rakstnieks Anss Lerhis – Puškaitis (1959-1903).

No Džūkstes nākuši ievērojami valsts darbinieki – dzimis Latvijas Valsts prezidents Gustavs Zemgals (1871-1939), diplomāts, pedagogs Kārlis Ludvigs Sēja (1885-1962), valsts darbinieks, diplomāts Vilis Roberts Šūmanis (1887-1948). Šo sarakstu varētu turpināt, jo no katras džūkstenieku paaudzes nāk kāds ievērojams sava aroda meistars un dzimtenes patriots.